

Yönetim Bilişim Sistemleri bölümünde Prof. Dr. Zeliha Seçkin'in yürüttüğü Girişimcilik ve Yenilik Yönetimi dersi kapsamında Deprem ve Doğal Afet Bilinçlendirme Projesi gerçekleştirilmiştir. Projeye İ*** Ç***, A*** E*** Ö***, M*** S*** A***, F*** İ*** ve O*** S*** isimli öğrenciler katkı sağlamıştır. Projeye ilişkin materyaller dosyada sunulmuştur.

DOĞAL AFETLERDEN KORUNMAYI ÖĞRENİYORUM

Bilinçli olalım , hayat kurtaralım...

03.01.2024

Konferans Salonu

DOĞAL AFETLERDEN KORUNMAYI ÖĞRENIYORUM

EL KİTABI

Doğal Afet Nedir ?

Doğal afet, insanlar ile doğal çevre arasındaki dengeyi bozan olaylar olarak tanımlanabilir. Deprem, sel, fırtına, kasırga ve çığ gibi doğal afetler yaşamı ve doğal çevreyi olumsuz etkileyebilir. Küresel iklim değişikliği sebebiyle, doğal afetlerin sıklığı ve şiddeti artmıştır. Bu nedenle, doğal afetlere karşı hazırlıklı olmak ve afet yönetimi konusunda bilinçli olmak önemlidir.

Doğal Afetlerden Korunma Yolları ?

Doğal afetlere karşı korunmanın önemli yolları vardır. İlk olarak, deprem, sel veya yangın gibi afetlere karşı ailecek bir plan yapmalıyız. Acil durum çantası hazırlayarak içine su, gıda ve ilaç gibi temel ihtiyaçları koyabiliriz. Evde güvenli bir yer belirleyip, acil durumda o bölgeye gitmeliyiz. Ayrıca, afet anında panik yapmak yerine sakin olmalı ve yetişkinlere itaat etmeliyiz. Güvenliğimiz için acil durum tatbikatlarına katılmak da çok önemlidir. Unutmayalım ki, bilinçli ve hazırlıklı olmak doğal afetlerde hayatımızı kurtarabilir.

Çök Kapan Tutun nedir?

Deprem anında

Çöküp sağlam bir nesnenin altına gir veya yanına geç

Sırtın pencereye dönük bir şekilde kapan

Nesneyle birlikte hareket edebilmek için tutun

MOTTO

★ Kapan adımını uygularken bir elinle enseni ve başını korumayı unutma

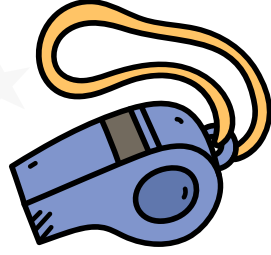
AFET ÇANTASI HAZIRLIYORUM

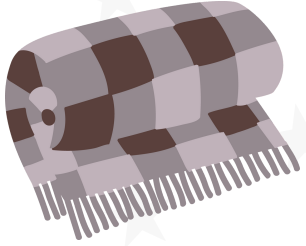
Su

El Feneri

Düdük

Battaniye

**İlk Yardım
Çantası**

Cüzdan

Kıyafet

**Uzun Ömürlü
Yiyecek**

**Hijyen
Malzemesi**

Bilinmesi Gereken Acil Numaralar

**Size En Yakın Güvenli Toplanma
Alanı**

**Zafer Mah 6835.sokak /
Halk Toplanma Alanı**

Bugün Neden Buradayız?

Tehlike, Risk, Zarar Görebilirlik, Kapasite

Şiddetli yağmurun yağması sadece bir **TEHLİKE** dir.

Bu şiddetli yağmur tehlikesi, bizler ve yaşadığımız çevre için **RİSK** oluşturur.

Önlem almazsak bu risk meydana geldiğinde bizler ve yaşadığımız çevre **ZARAR GÖREBİLİR**.

KAPASİTE, zarar görebilirliğin aksidir; afetlere karşı ne kadar hazır olursak kapasitemizi arttırmış, dolayısıyla tehlikenin riske dönüşme olasılığını azaltmış oluruz.

Afet Nedir?

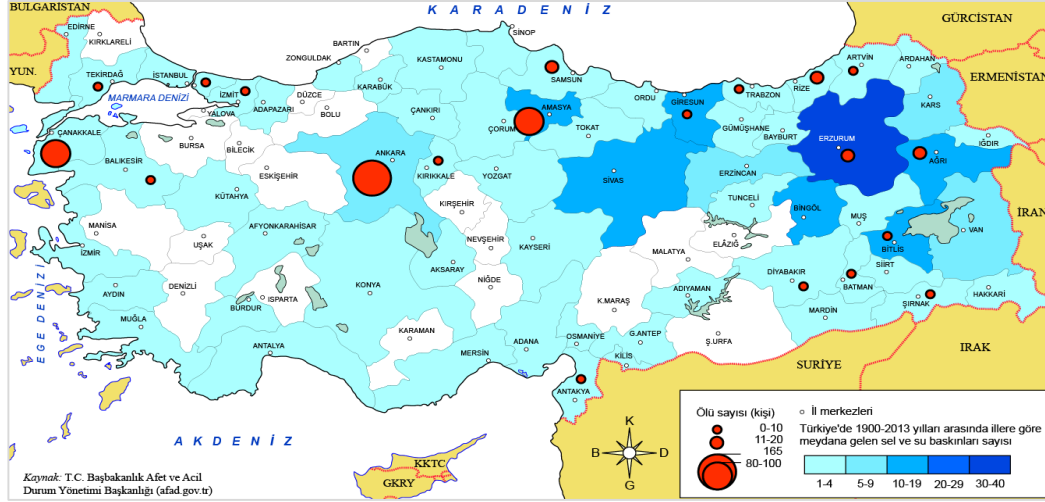
Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan, etkilenen toplumun baş etme kapasitesinin yeterli olmadığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olaydır.

Afet bir olayın kendisi değil, doğurduğu sonuçtur.

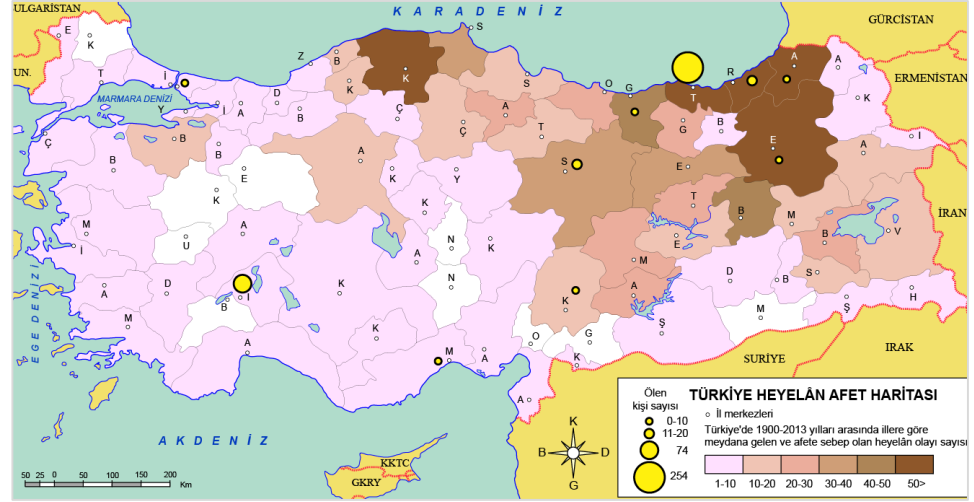

Ülkemizde Afet ve Acil Durum Oluşturabilecek Tehlikelerimiz

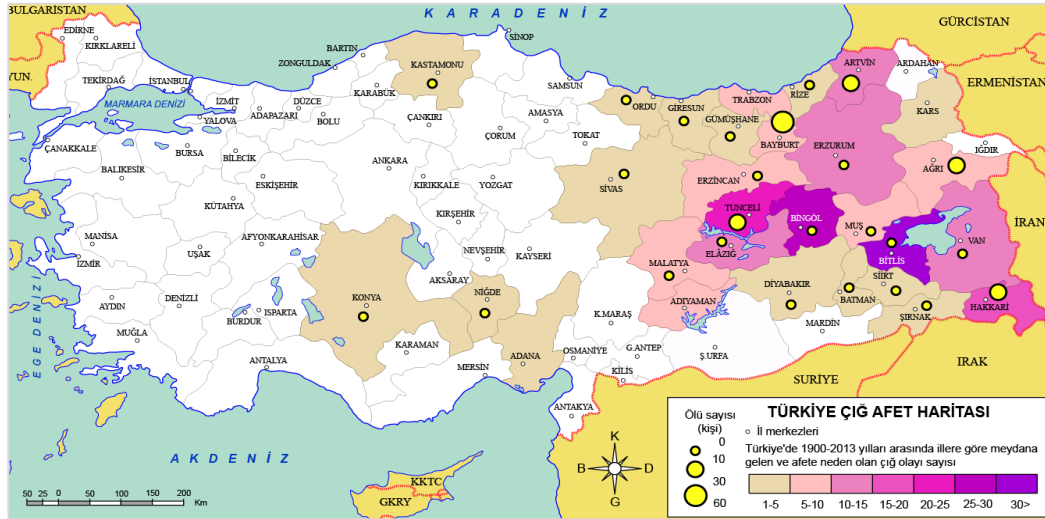
SEL ve TAŞKINLAR

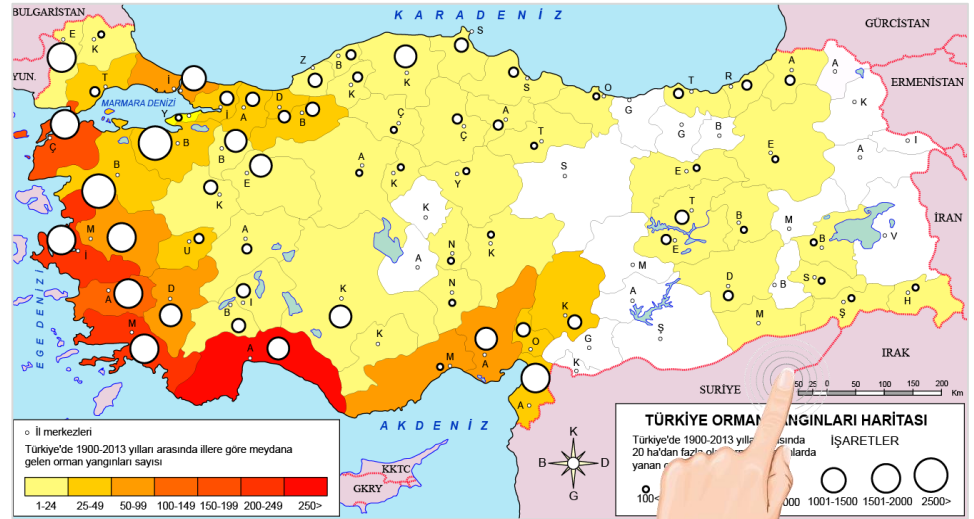
HEYELAN

ÇİĞ

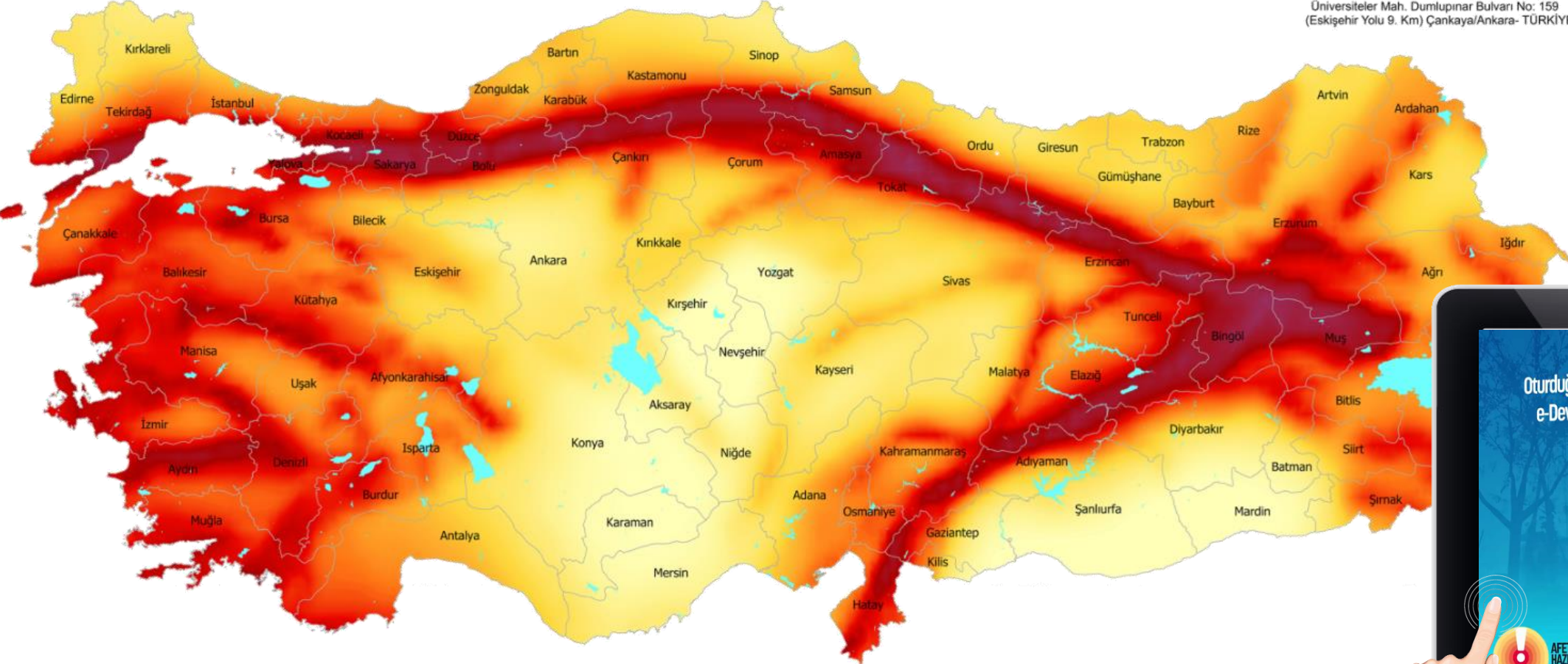

ORMAN YANGINLARI

Ülkemizde Afet ve Acil Durum Oluşturabilecek Tehlikelerimiz

AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI
Deprem Dairesi Başkanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 159
(Eskişehir Yolu 9. Km) Çankaya/Ankara- TÜRKİYE

Türkiye Deprem Tehlike Haritası

Afet Öncesi Hazırlıklar

Afet Öncesi Hazırlıklar

Afet Öncesi İçin Yapılması Gereken Hazırlıklar

- Afet ve Acil Durum Aile Planı Hazırlanması ●
- Afete Dirençli Yapılar ●
- Ev İçindeki Riskler ●
- Toplanma Alanı ●
- Bölge Dışı Bağlantı Kişisi ●
- Afet ve Acil Durum Bilgi Kartı ●
- Afet ve Acil Durum Çantası ●
- Acil Durum Telefonları ●

Afet Sırası İçin Yapılması Gereken Hazırlıklar

Doğru Davranış Şekilleri

Afet Sonrası İçin Yapılması Gereken Hazırlıklar

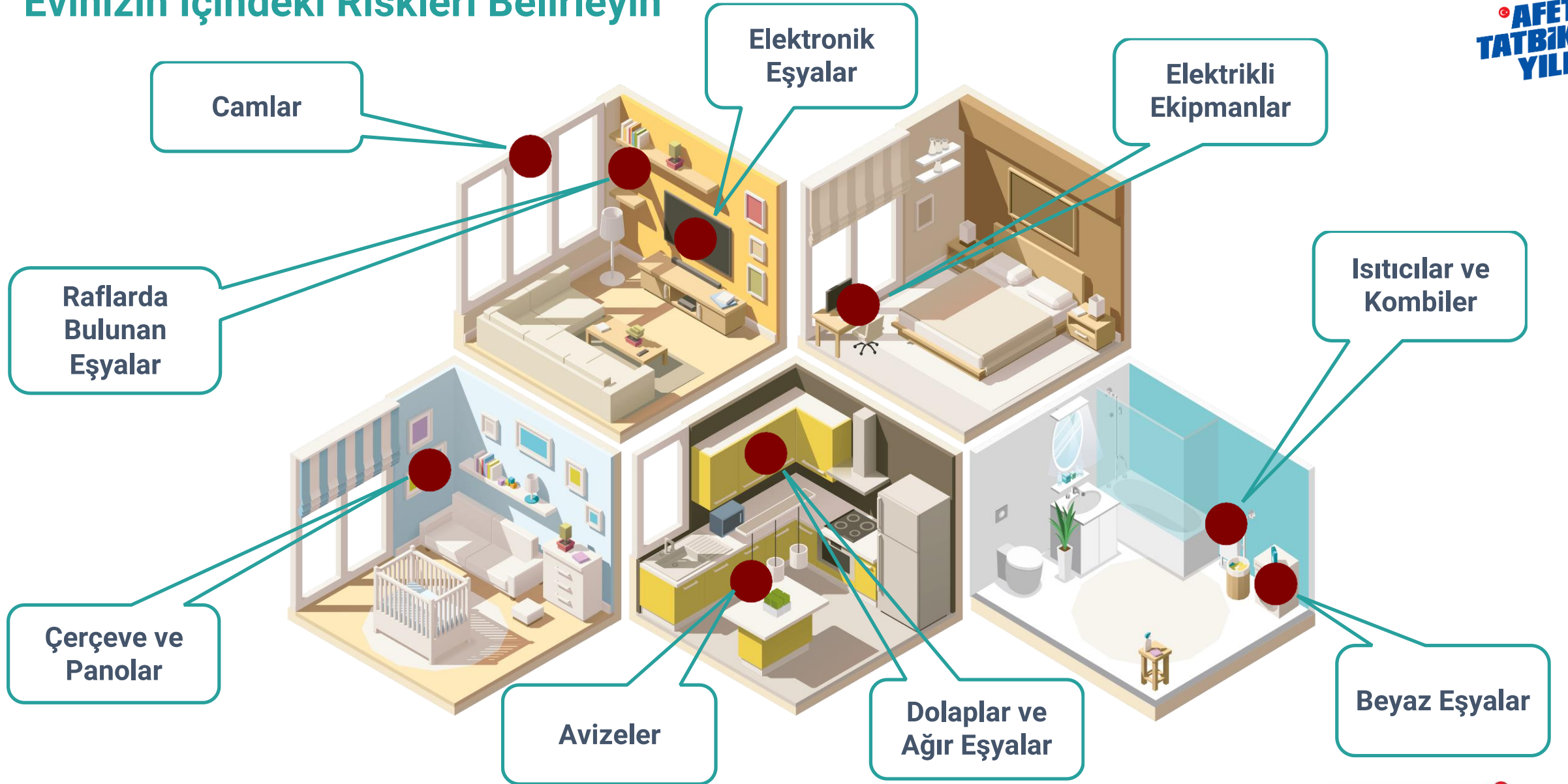
- Tahliye ●
- Yaşamsal Mekana Geri Dönüş ●
- Afet Sonrası İlk Saatler ●
- Gönüllülüğe Davet ●

Afet ve Acil Durum Aile Planı Hazırlığı

Tüm aile üyelerinin katılımı ile
(çocuklar da dahil olmak üzere)
bir aile toplantısı yaparak, gerekli
önlemleri vakit kaybetmeden alın.

Evinizin İçindeki Riskleri Belirleyin

Tehlike Avı Yapın; Evinizdeki Riskleri Azaltın

1999 Kocaeli depremindeki yaralanmaların %50'si, ölümlerin %3'ü yapısal olmayan elemanlardan kaynaklanmıştır.

Tespit Edin

Hangi eşyalar size zarar verebilir?

Risklerinizi Belirleyin, Karar verin

Tehlike Avı Formu

1 AZALT

Kullanmadığınız, ender kullandığınız tehlikeli maddeleri veya eşyaları evinizde tutmayın

2 YER DEĞİŞTİR

Kapı arkasındaki, halı, ütü masası veya dolaptaki ağır eşyaların yerlerini değiştirin

3 SABİTLE

Yolunuzu kapatabilecek, üzerinize devrilebilecek eşyaları sabitleyin

Evimizin İçindeki Riskleri Azaltmak

Acil Durum Telefon Numaralarını Öğrenin ve Öğretin

Acil durum telefon numaralarını aradığınızda;

- ✓Kim olduğunuzu ve hangi numaradan aradığınızı
- ✓Kesin yer ve adres bilgisini
- ✓Olayın tanımını
- ✓Olaydan etkilenenlerin durumunu ve sayısını

Acil durumlar olmadığı sürece **Acil Durum Telefon Numaralarını** gereksiz yere aramayın.

Bölge Dışı Bağlantı - Şehir İçi Destek Kişisi Belirleyin

- ✓ Özellikle başkent ve büyükşehirler dışında bir bölge dışı bağlantı kişisi (iletişim kişisi) belirleyin.
 - ✓ Sizi merak edecek bütün aile ve akrabalarınızın telefon numaralarını bu kişiye verin.
 - ✓ Aile ve akrabalarınıza da bu kişinin telefon numarasını verin; afet sonrası durumunuzu bölge dışı bağlantı kişisine kısa mesajla bildirin.
- ”Yaşadığınız şehirde destek ve yardım alınabileceğiniz **Şehir İçi Destek Kişisi** belirleyin. Bu kişi akraba veya komşunuz olabilir. ”

Afet ve Acil Durum Bilgi Kartı Hazırlayın

	AFET VE ACİL DURUM BİLGİ KARTI	AFAD
ADI SOYADI	DOĞUM TARİHİ	FOTOĞRAF
T.C. KİMLİK NO	KAN GRUBU	
ADRES		
AFET VE ACİL DURUMDA ULAŞILACAK KİŞİ ADI SOYADI		
TEL.NO		
www.afad.gov.tr		

! LÜTFEN BU KARTI YANINIZDA TAŞIYINIZ
SÜREKLİ RAHATSIZLIĞI
ALERJİSİ
KULLANDIĞI İLAÇLAR
GEÇİRDİĞİ AMELİYAT
ORGAN BAĞIŞI EVET ☐ HAYIR ☐
AFET VE ACİL DURUMLARDA BULUŞMA NOKTASI
DİĞER BİLGİLER

Bir kopyasını Afet ve Acil Durum
Çantanıza koymayı unutmayın !

Hem kendiniz hem de çocuklarınız için
Afet ve Acil Durum Bilgi Kartı'nda
bulunan tüm bilgileri eksiksiz doldurun !

	AFAD
AFET ve ACİL DURUM BİLGİ KARTI	
ADI SOYADI	FOTOĞRAF
DOĞUM TARİHİ	
T.C. KİMLİK NO	
KAN GRUBU	
OKUL ADI	
OKUL TEL NO	
EV ADRESİ	
SÜREKLİ RAHATSIZLIĞI	
ALERJİSİ	
KULLANDIĞI İLAÇLAR	
GEÇİRDİĞİ AMELİYAT	
AFET VE ACİL DURUMLARDA BULUŞMA NOKTASI	
DİĞER BİLGİLER	

LÜTFEN BU KARTI SÜREKLİ OLARAK OKUL ÇANTANIZDA BULUNDURUN VE ACİL DURUMLARDA DA BOYNUNUZA ASMANIZ GEREKTİĞİNİ UNUTMAYIN.	
KART SAHİBİ İÇİN ACİL DURUMLARDA 1. YAKIN	FOTOĞRAF
ADI SOYADI	
YAKINLIK DERECESİ	
TEL NO	
KART SAHİBİ İÇİN ACİL DURUMLARDA 2. YAKIN	FOTOĞRAF
ADI SOYADI	
YAKINLIK DERECESİ	
TEL NO	
112 ACİL ÇAĞRI	
ACİL ÇAĞRILAR İÇİN TEK NUMARA	
	

Afet ve Acil Durum Çantanızı Hazırlayın

72 saat süresince ihtiyaçlarınıza karar verin ve çantanızı hazırlayın

Ailenizde engelli, yaşlı, çocuk veya özel ihtiyaç sahipleri varsa onların özel malzemelerini unutmayın

Mevsim şartlarına göre çantanızı 6 ayda bir güncelleyin

Çantanıza evcil hayvanlarınızın ihtiyaçları için de yer açın

Önemli Evrakınızı Yedekleyin ve Bilgilerinizi Kaydedin

Önemli evrakı su geçirmez bir poşet içinde Afet ve Acil Durum Çantası'na yerleştirin.

AİLE ÜYELERİNİN EV BİLGİLERİ

EV ADRESİ
EV TELEFON NO. ZDS POLİÇE NO.

ACİL DURUMDA BULUŞMA NOKTALARI

EV İÇERİSİNDE
EV DIŞINDA (VARSA ADRESİ)
MAHALLE DIŞINDA (VARSA ADRESİ)

ACİL DURUMDA İRTİBAT KİŞİLERİ

ADI SOYADI
TELEFONU (EV/İŞ)
ADRESİ
BULUNDUĞU ŞEHİR

BÖLGE DIŞI BAĞLANTI KİŞİSİ **ŞEHİR İÇİ DESTEK KİŞİSİ**

ACİL DURUM MERKEZLERİNİN TELEFON NUMARALARI

İtfaiye 1-1-0 Acil Yardım 1-1-2 AFAD 1-2-2 Polis 1-5-5 Jandarma 1-5-6

- ✓ Kişisel Bilgileriniz
- ✓ Adres ve İletişim Numaralarınız
- ✓ İş yeri ve Okul Bilgileri
- ✓ Sağlık Bilgileri
- ✓ Sigorta, Pasaport, Ehliyet ve Araç Bilgileriniz
- ✓ Evcil Hayvanlarınızın Evrakları

Toplanma ve Barınma Alanları

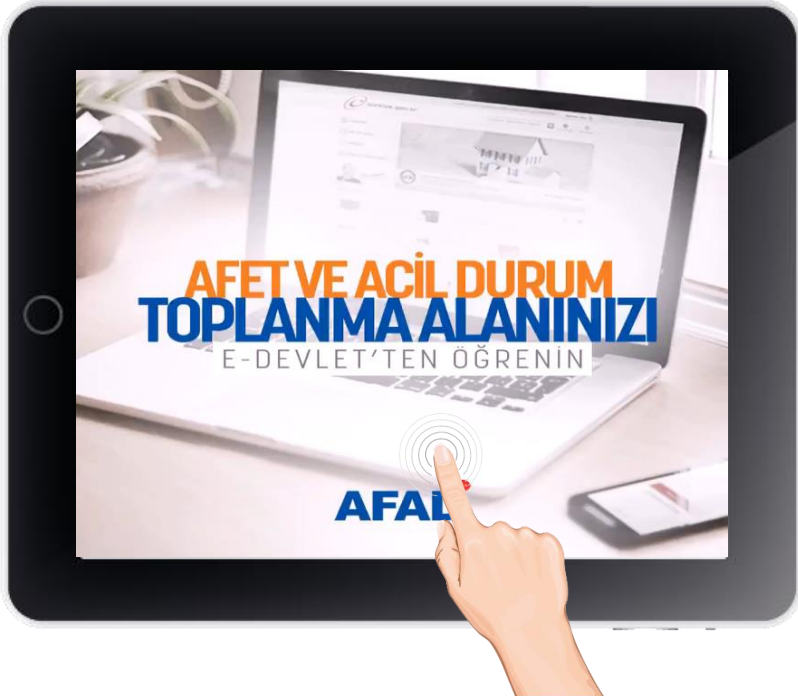
Toplanma Alanı

Tehlikeli bölgeden uzaklaşarak toplanabileceğimiz güvenli alanlardır.

Barınma Alanı

Barınma ihtiyacımızı gidermek için kullanacağımız çadırkent - konteynerkent kurulacak alanlardır.

Afet Öncesi Hazırlıklar

Afet Öncesi İçin Yapılması Gereken Hazırlıklar

- Afet ve Acil Durum Aile Planı Hazırlanması
- Afete Dirençli Yapılar
- Ev İçindeki Riskler
- Toplanma Alanı
- Bölge Dışı Bağlantı Kişisi
- Afet ve Acil Durum Bilgi Kartı
- Afet ve Acil Durum Çantası
- Acil Durum Telefonları

Afet Sırası İçin Yapılması Gereken Hazırlıklar

Doğru
Davranış
Şekilleri

Afet Sonrası İçin Yapılması Gereken Hazırlıklar

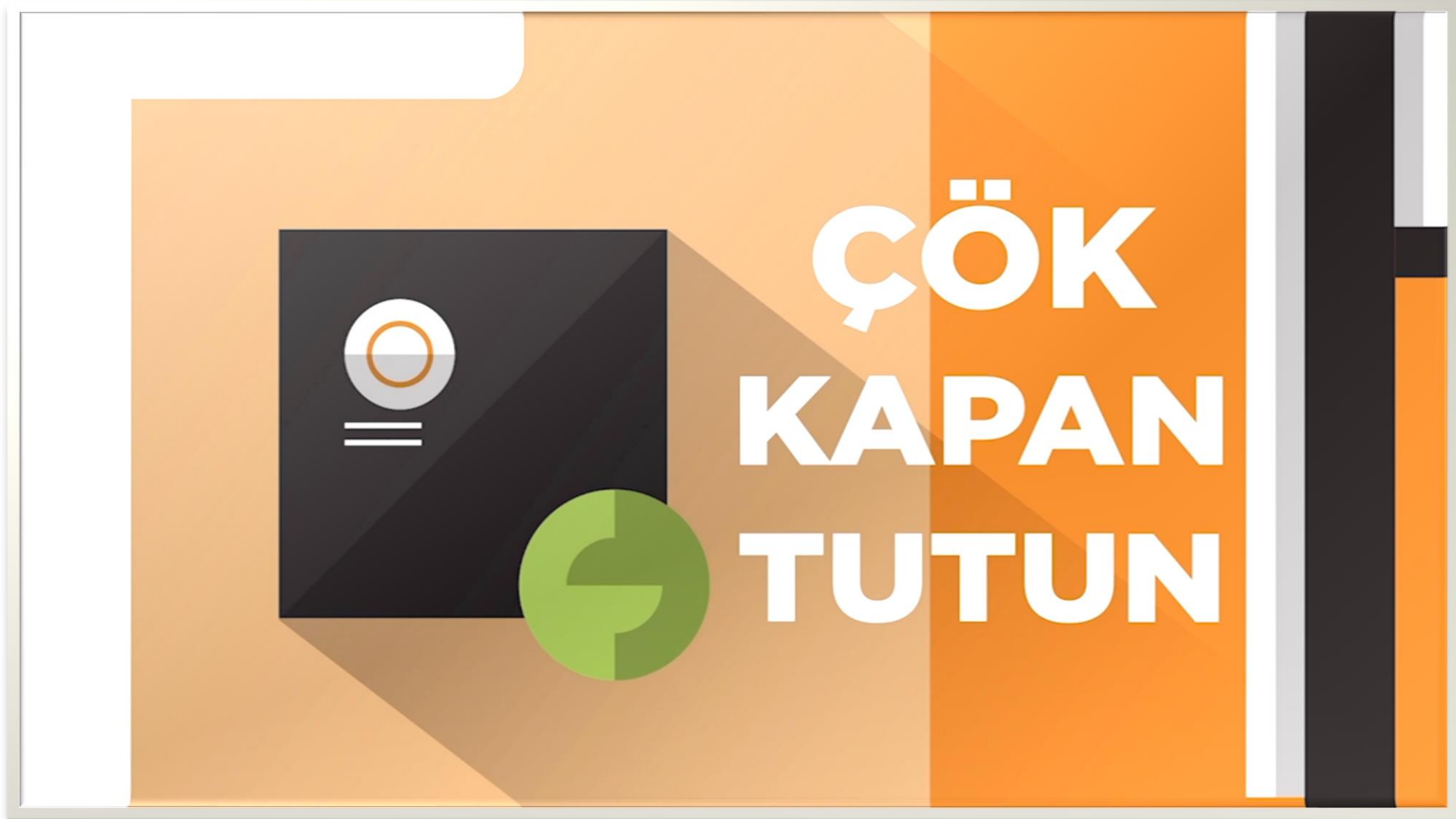

- Tahliye
- Yaşamsal Mekana Geri Dönüş
- Afet Sonrası İlk Saatler
- Gönüllülüğe Davet

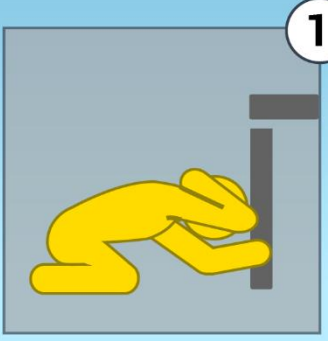
Deprem Sırasında; Hedef Küçült, ÇÖK – KAPAN – TUTUN

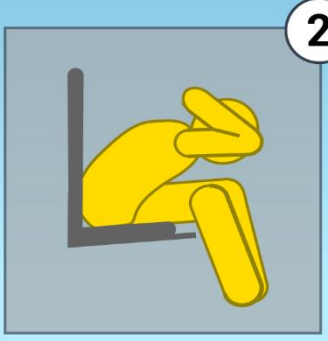
Hedef Küçült; ÇÖK – KAPAN – TUTUN

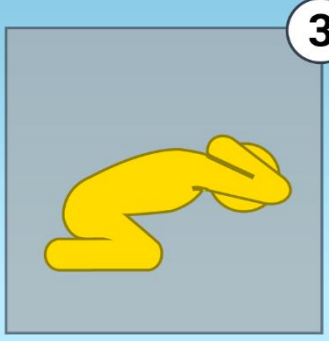
Farklı Alanlarda; ÇÖK – KAPAN – TUTUN

Ev, Okul, Ofis
Gibi Kapalı
Alanlar

Stadyum,
Sinema Gibi
Etkinlik
Alanları

Açık Alanlar

Fiziksel
Engelliler

Tedavi Gören
Hastalar

Araçta

Deprem Sonrasında

Artçı şoklar için hazırlıklı olun. Her artçı sarsıntıda; **ÇÖK – KAPAN – TUTUN** pozisyonu uygulayın.

Tsunami olma ihtimaline karşı deniz kıyısından uzaklaşarak, yüksek bölgelere gidin.

Yoğunluk nedeniyle sağlık hizmetleri aksayabilir. Bu nedenle **ilk yardım bilgi ve becerisi** kazanın.

Tsunamiden Korunmak için

Sel ve Taşkınlara Karşı; "Hazırlıklı Olun"

” Meteorolojik uyarılar sayesinde sel nedeniyle oluşabilecek can ve mal kayıplarını azaltmak mümkündür. ”

Sel ve Taşkın Sırasında

Sel Uyarısı Yapıldığında;

- ✓ 1 Hazırlıklarınızı gözden geçirin
- ✓ 2 Küveti, kapları temiz suyla doldurun
- ✓ 3 Tesisatları kapatın
- ✓ 4 Afet ve acil durum çantanızı alın
- ✓ 5 Ani su baskını olabileceğini unutmayın
- ✓ 6 Yüksek bir yere çıkmak için harekete geçin

Sel Başladığında;

- ✓ 1 Gereksiz dıŖarı çıkmayın
- ✓ 2 Çukur alanları terk edin; yüksek ve güvenli alanlara gidin
- ✓ 3 Elektrik kaynaklarından uzak durun
- ✓ 4 Sel suları içerisine kesinlikle girmeyin; aracınızı suyla kaplı yollarda kullanmayın
- ✓ 5 Sürüklenebilecek parçalara karşı kendinizi koruyun
- ✓ 6 Hortum tehlikesi varsa, i alanlara sığının; binaların yüksek alanlarından ve pencere kenarlarından kaçının

Sel ve Taşkın Sonrasında

Yetkililerin
uyarlarına göre
hareket edin

Özel ilgiye ihtiyacı olan
komşu, yaşlı, engelli ve
çocuklara yardım edin

Binanızda hasar olup
olmadığını kontrol
ettirin

Evinizin etrafında hala
su mevcut ise eve
girmeye çalışmayın

Fare vb.
hayvanlara dikkat
edin

Kopmuş elektrik
kablolarına temas
etmeyin

Su ile temas etmiş
malzemeleri
kullanmayın

Mümkünse şişe su
kullanın

Selden Sonra “Tedbiri Elden Bırakmayın”

Sele maruz kalmış bölgelerde kaynağını bilmediğiniz suları kullanmayın. Kuyu sularını ancak kuyudan belli bir süre su çekildikten ve kaynatıldıktan sonra kullanın.

Güvenliğinden emin olmadığınız kuyu sularının ölçümlerini yaptırmayı ihmal etmeyin. Mümkünse şişe suyu kullanın.

Sel sırasında yaralandıysanız tetanos aşısı yaptırmanız gerektiğini unutmayın.

Heyelan Öncesinde

Belirtileri Nasıl Olur ?

- ✓ Kapı ve pencerelerde sıkışmalar
- ✓ Borularda sızıntı, kırılma ve çatlaklar
- ✓ Daha önce bölgede heyelan meydana gelmesi
- ✓ Arazi veya yollarda çatlak, yarık veya açılmalar
- ✓ Telefon direkleri, çitler ve ağaçlarda yer değiştirme, eğime ve yatmalar
- ✓ Bina temelleri altında çatlama, yarıma veya ayrılmalar

Heyelan Sırasında

Binadan çıkmak ve heyelan bölgesinden uzaklaşmak için yeterli vaktiniz varsa tahliye olun. Evinizde bulunan elektrik, gaz ve su tesisatlarını kapatın.

Eğer Kapalı Alandaysanız;

- ✓ 1 Yeterli vaktiniz yoksa içeride kalın
- ✓ 2 Sağlam eşyaların altında ve/veya yanında ÇÖK - KAPAN - TUTUN hareketini uygulayın
- ✓ 3 Hissettiğiniz hareket sona erinceye kadar yerinizden ayrılmayın

Dışarıdaysanız;

- ✓ 1 Heyelan veya çamur akıntısının hareket yolunda durmayın
- ✓ 2 Çevrenizdeki insanları da uyarın
- ✓ 3 Mümkün olduğu kadar yükseklerle çıkın
- ✓ 4 Zamanınız veya saklanabileceğiniz sağlam bir şey yoksa, olduğunuz yerde ÇÖK-KAPAN-TUTUN hareketini yaparak başınızı ve boynunuzu koruyun

Heyelan Sonrasında

Güvende olduğunuzdan
emin olun

Mümkünse bölgeden
uzaklaşın

Yaralı ve yardıma muhtaç
kişilere yardım edin

Elektrik ve yanıcı maddeleri
kullanmayın

Telefonları meşgul etmeyin

Risk yaratabilecek duvar, çatı
ve bacaların etrafında
dolaşmamaya özen gösterin

Cadde ve sokakları acil yardım
araçları için boş bırakın

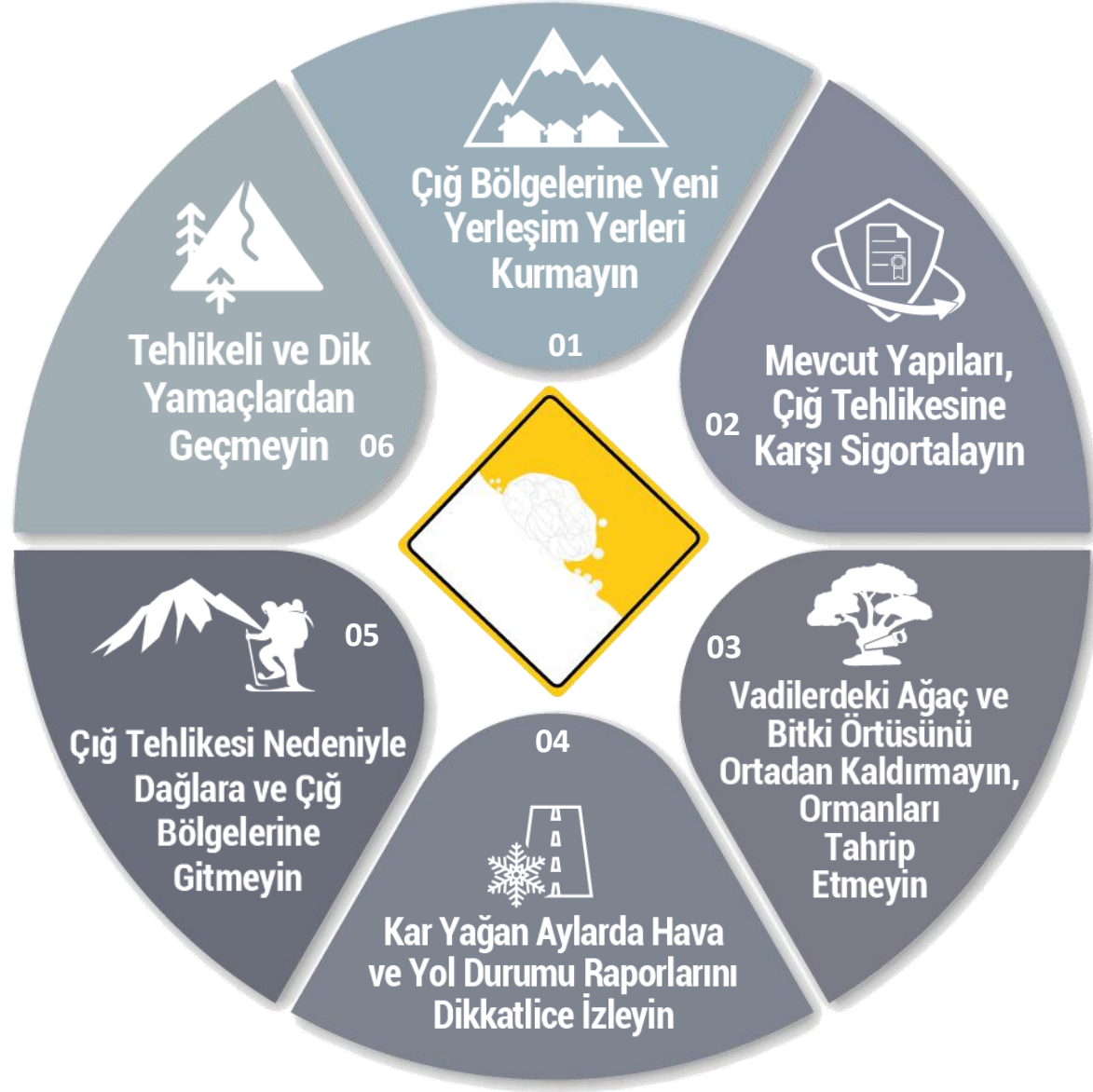
Eşya almak amacıyla zarar
görmüş binalara girmeyin

Heyelan veya çamur akıntısı
sonrası meydana gelebilecek
sellere karşı dikkatli olun

Çığ Öncesinde

Çığ Başladığında

Çığa yakalanmak kesin ise

Akış sırasında
oturma pozisyonu alın

Yerden destek alarak ve
geniş yüzme hareketleri
yaparak akan karın
üstünde kalmaya çalışın

Çok hızlı bir şekilde uzaklaşın

Bacaklarınızı ve kollarınızı
birbirlerine yapıştırarak yeri
sertçe iterek kalkmaya çalışın

Üst solunum yoluna karın
girmesini engellemek için
ağzınızı kapatmaya çalışın

Arabadaysanız

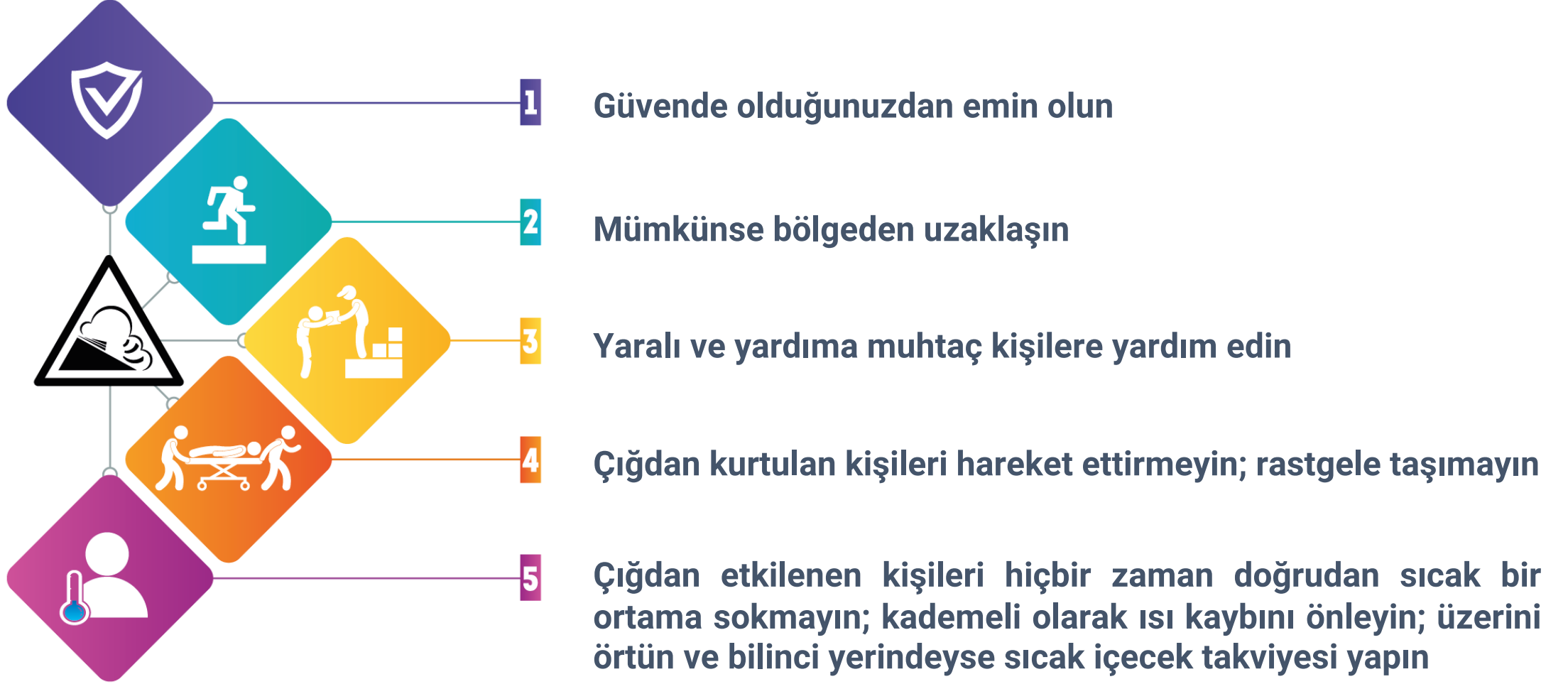

Çığ sırasında bir aracın
içinde bulunuyorsanız
motoru durdurun

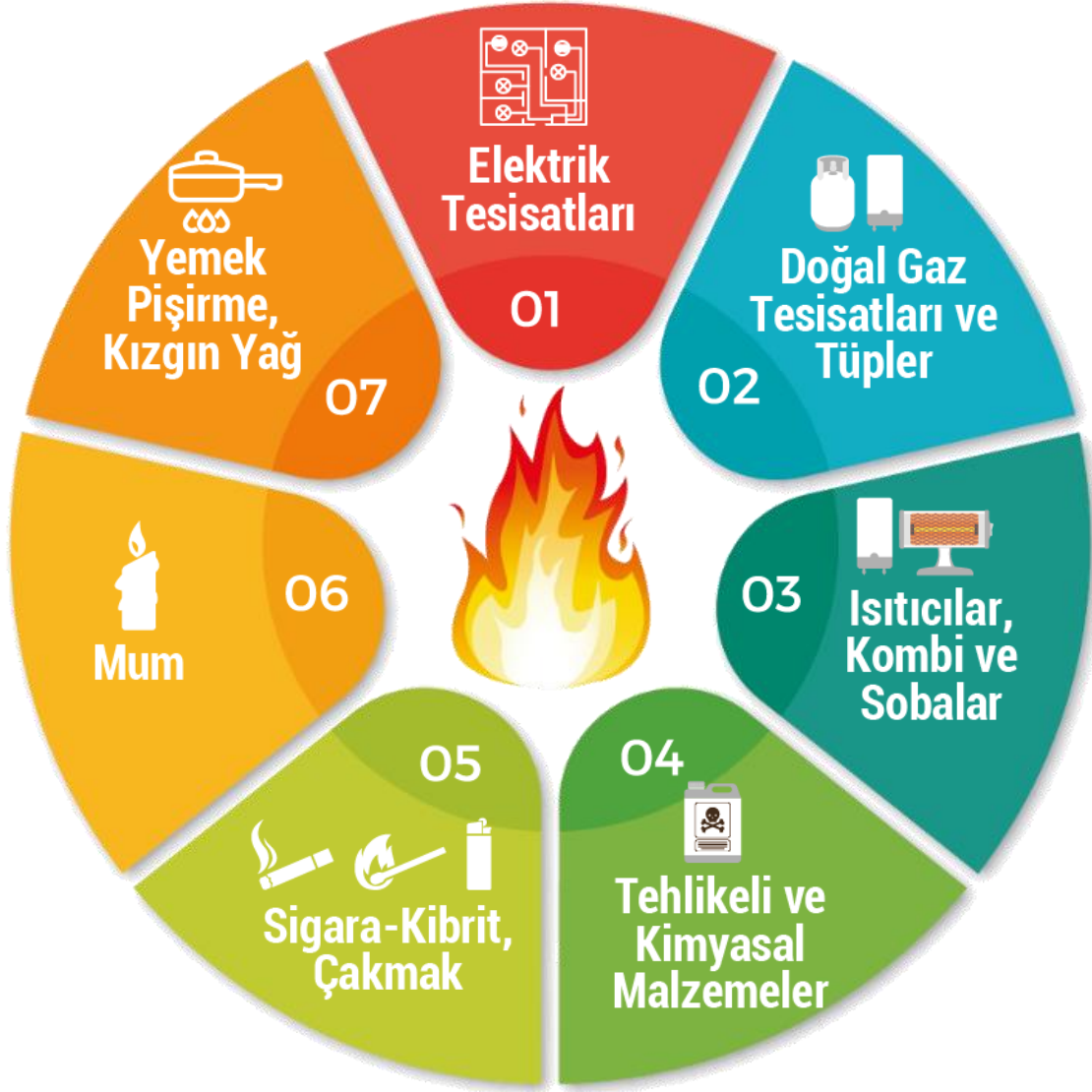

Dışarıya ses (korna) ve
ışık verecek herhangi bir alet
(fener vb.) kullanın

Çığ Sonrasında

Planınızı Hazırlarken Yangın Risklerini Değerlendirin

- ✓ Standart Malzeme
- ✓ Güvenli Kullanım
- ✓ Bakım ve Kontrol
- ✓ Yangın Dedektörü
- ✓ Taşınabilir Söndürme Cihazı (TSC)
- ✓ Eğitim

Yangın Sırasında

**HABER
VERİN**

1-1-2'yi arayın

Çevrendekileri uyarın

Alarmı çalıştırın

**YANGIN
KÜÇÜKSE
SÖNDÜRÜN**

PASS

**"P"imi
çek**

**"A"teşin
kaynağına
yönelt**

"S"ık

"S"üpür

**YANGIN
BÜYÜMÜŞSE
KAÇIN**

En yakın acil
çıkışlara
yönelin

Yangınla
aranızdaki
tüm kapıları
kapatın

Duman varsa
çömelin,
emekleyin

Toplanma
alanınıza
gidin

ELBİSENİZ
TUTUŞMUŞ
ISE;

DUR

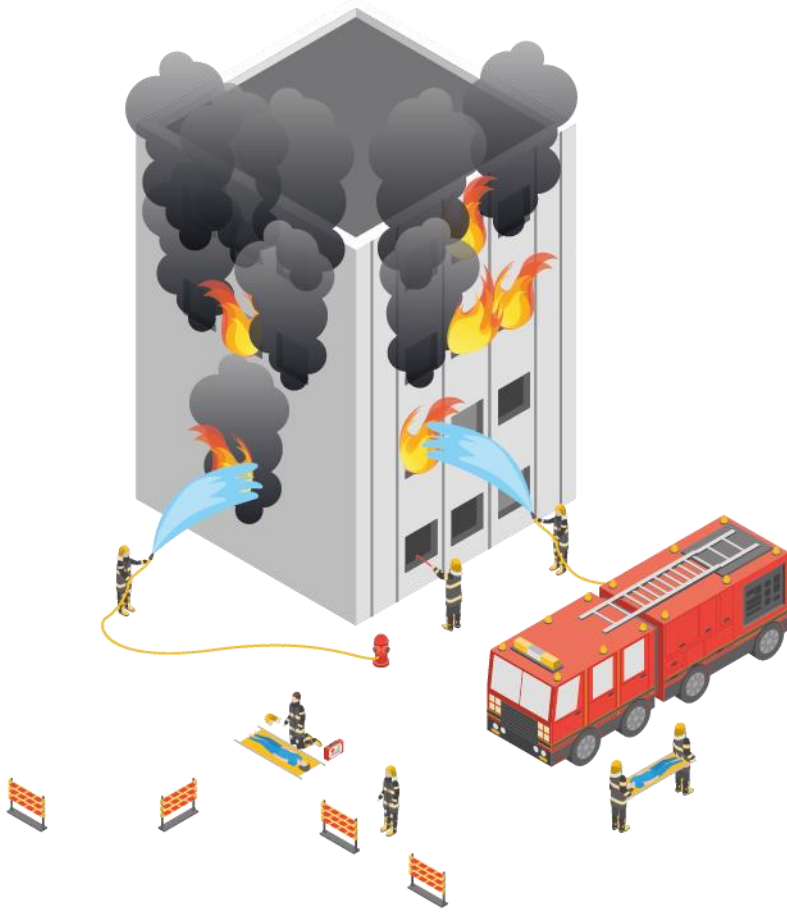

YAT

YUVARLAN

Yangın Sonrasında

1

İtfaiyeden
evinize girmenin
güvenli olup
olmadığını
öğrenin.

2

Yangının neden
olduğu yapısal
hasarlara karşı
çok dikkatli
olun.

3

Yetkililer beyan
etmeden elektrik,
su, doğalgaz gibi
tesisatlara kendi
başınıza asla
**MÜDAHALE
ETMEYİN!**

Afet ve Acil Durum Sonrası İlk Dakikalar

Kendinizi emniyete alın!
Yaralanma var mı diye kontrol edin!

Yardıma ihtiyacı olan kişilere yardım edin!

İkincil risklere dikkat edin!

- ✓ Yangın
- ✓ Gaz kaçağı
- ✓ Hasarlı elektrik kabloları
- ✓ Devrilen enerji hatları
- ✓ Düşen nesneler
- ✓ Kirleticiler
- ✓ Devrilen veya hasar gören bacalar

Kendi güvenliğinizden emin olduktan sonra
Afet ve Acil Durum Çantanızı yanınıza alarak güvenli alanlara gidin!

Tahliye

Tesisatların yerlerini ve nasıl kapatılacağını öğrenin!

Anahtarları herkesin görüp ulaşabileceği bir yere asın!

Çıkış işaretleri yerleştirin!

Çıkış yollarındaki engelleri kaldırın!

Tatbikat yapın!

Tahliye planı hazırlayın!

